Læreplan i norsk for elever med samisk som førstespråk

Gjelder fra 01.08.2006

Gjelder til 31.07.2009

utgått

Formål

Norsk for elever med samisk som førstespråk er et fag for kulturforståelse, kommunikasjon, dannelse, identitetsutvikling og utvikling av respekt for egen og andres kultur. Barn og unge med samisk som førstespråk vokser opp i et samfunn der to- og flerspråklighet og kulturelt mangfold preger hverdagen. Aktiv samfunnsdeltakelse forutsetter mestring av språk og tekst. Opplæringen skal legge til rette for utvikling av kompetanse i norsk språk og kultur og ruste til likeverdig deltakelse i skole, samfunnsliv og arbeidsliv.

Norskfaget skal sammen med faget samisk legge grunnlaget for utvikling av elevenes funksjonelle tospråklighet og gi innsikt i og forståelse for de samfunn de er en del av. På den måten kan norskfaget fremme en bevisst og kunnskapsbasert holdning til likheter og ulikheter mellom norsk og samisk språk og kultur Norskfaget skal bidra til å utvikle elevenes språk- og tekstkompetanse tilpasset elevenes forutsetninger og gi elevene innsikt i egen språklæring

Faget skal legge til rette for at elevene blir i stand til å bruke norsk aktivt, både muntlig og skriftlig og kunne orientere seg i det mangfoldet av tekster som kjennetegner dagens samfunn. I tillegg skal faget stimulere til utvikling av gode læringsstrategier og kritisk tenkning. Det skal også motivere til lese- og skrivelyst og gode lese- og skrivevaner. Norsk og samisk litteratur og litteratur fra andre urfolk og kulturer skal bidra til opplevelse, refleksjon og vurdering og utfordre elevene i deres kulturforståelse.

Fagene samisk og norsk har mange felleselementer, og det er derfor viktig med et nært samarbeid om disse to fagene. I norskopplæringen skal elevene stimuleres til å utforske språk og tekst i varierte samhandlingssituasjoner som åpner for refleksjon og analyse, kreativitet og estetisk utfoldelse. Gjennom opplæringen kan elevene møte seg selv og andre i nye roller, der de kan inspirere og utfordre hverandre og lære språket ved å bruke det. Elevene kan dermed bli rustet til aktiv deltakelse i skole, samfunnsliv og arbeidsliv som grunnlag for livslang læring. Opplæringen i norsk gjennom det 13-årige løpet skal gi elevene den språklige selvtillit som gir et godt grunnlag for livslang læring.

Hovedområder

Faget er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål innenfor. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Norsk har kompetansemål etter 2., 4., 7. og 10. årstrinn i grunnskolen og etter Vg1 Vg2 og Vg3 i studieforberedende utdanningsprogram i videregående opplæring. I yrkesfaglige utdanningsprogram er det kompetansemål etter Vg2 og etter påbygging til generell studiekompetanse

Oversikt over hovedområder:

Årstrinn	Hovedområder			
1.–10. **Vg1-Vg3**	**Muntlige tekster**	**Skriftlige tekster**	**Sammensatte** **tekster**	**Språk og kultur**

Muntlige tekster

Hovedområdet *muntlige tekster* dreier seg om muntlig kommunikasjon, det vil si å lytte og tale og utforske muntlige tekster. Muntlig kommunikasjon er grunnleggende i innlæringen av nye språk. Sentralt er utvikling av språklige roller og sjangere og forståelse for hvordan man tilpasser språk og form til mottaker og til formålet med teksten. Å lytte og tale er en del av hverdagens omgangsformer og er sentralt for sosial og kulturell kompetanse og for estetisk utfoldelse og opplevelse. I videregående opplæring inngår også utvikling av grunnleggende kompetanse i tolking fra samisk til norsk.

Skriftlige tekster

Hovedområdet *skriftlige tekster* dreier seg om skriftlig kommunikasjon, det vil si å lese og skrive norsk i ulike sjangere og å lese og forstå sakprosa og skjønnlitteratur fra ulike tidsepoker og kulturer. Lesing og skriving forstås som parallelle prosesser i den enkeltes læring, dvs. at eleven utvikler skrivekompetanse gjennom å lese og lesekompetanse gjennom å skrive. Det arbeides med å stimulere til lese- og skrivelyst og til å utvikle lese- og skrivestrategier i en sammenhengende progresjon gjennom hele det 13-årige løpet.

Sammensatte tekster

Hovedområdet *sammensatte tekster* viser til et utvidet tekstbegrep der tekst kan være satt sammen av skrift, lyd og bilder i et samlet uttrykk. Det innebærer arbeid med tekster som bildebøker, tegneserier, aviser, reklame, nettsider, sangtekster, film og teater. Hovedområdet omfatter både elevens egen tekstproduksjon og opplevelse, kritisk vurdering og analyse av sammensatte tekster.

Språk og kultur

Hovedområdet *Språk og kultur* dreier seg først og fremst om norsk språk- og tekstkultur, men med samiske, nordiske og internasjonale perspektiver. Elevene skal få kunnskap om det norske språket som system, hvordan språk og tekstformer har endret seg gjennom historien og hvordan språket brukes i ulike teksttyper. De får mulighet til å utforske og oppleve norske forfattere i tillegg til forfattere fra Sápmi/Sábme/Saepmie og verdenslitteraturen. I

Utgått

hovedområdet arbeides det også med å utvikle et bevisst forhold til egen flerspråklighet.

Timetall

Timetallet er oppgitt i 60-minutters enheter

BARNETRINNET

1.–7. årstrinn: 570 timer

UNGDOMSTRINNET

8.–10. årstrinn: Alternativ 1: 279 timer

Alternativ 2: 222 timer

Alternativ 1: uten fremmedspråk/språklig fordypning

Alternativ 2: med fremmedspråk/språklig fordypning

STUDIEFORBEREDENDE UTDANNINGSPROGRAM:

Vg1: 103 timer

Vg2: 103 timer

Vg3: 103 timer

YRKESFAGLIGE UTDANNINGSPROGRAM

Vg1: 45 timer

Vg2: 45 timer

PÅBYGGING TIL GENERELL STUDIEKOMPETANSE FOR YRKESFAGLIGE UTDANNINGSPROGRAM

Vg3: 219 timer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I norsk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i norsk er å ha evnen til å lytte og tale og kunne vurdere elementene i en sammensatt talesituasjon som er en forutsetning for

Utgått

kommunikasjon med andre både når det gjelder sosialt samvær, arbeidsliv og deltakelse i offentlig liv. Å tale og lytte er grunnleggende menneskelige aktiviteter som i norskfaget blir videreutviklet gjennom systematisk opplæring i ulike muntlige sjangere og aktiviteter.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i norsk er et viktig redskap i arbeidet med å forstå og ta i bruk språket i varierte og stadig mer krevende sammenhenger gjennom 13 år. Skriftligheten i samfunnet er økende, ikke minst gjennom utviklingen av digitale kommunikasjonsformer, og kravet til å mestre skriftlig framstilling i ulike sjangere har blitt større. Skriving er en måte å utvikle og strukturere ideer og tanker på, men det er også en kommunikasjonsform og en metode for å lære.

Å kunne lese i norsk innebærer at elevene i møte med tekster i ulike sjangere og med ulik vanskegrad skal utvikle egen tekstkompetanse og lære seg hensiktsmessige lesestrategier. Leseforståelse er avhengig av kulturelle referanserammer, samtidig som lesingen utvikler kommunikative ferdigheter og kulturforståelse. Gjennom lesing får elevene del i tekstkulturen og kan utvikle evnen til å tolke og forstå ulike tekster. Dermed får de erfaringer som gir mulighet for læring og opplevelse og for å forstå seg selv og samfunnet.

Å kunne regne i norsk er en ferdighet somforutsetter et annetspråk enn verbalspråket. Men disse språkene har et felles kunnskapsområde når det gjelder begrepsutvikling, logisk resonnement og problemløsning. Det gjelder også forståelse for form, system og komposisjon. Ved lesing av sammensatte tekster og sakprosa blir arbeidet med grafiske framstillinger, tabeller og statistikk viktig for forståelse.

Å kunne bruke digitale verktøy i norsk er nødvendig for å mestre ulike tekstformer og uttrykk. Dette åpner for nye læringsarenaer og gir nye muligheter i lese- og skriveopplæringen, i produksjon, komponering og redigering av tekster. I denne sammenheng er det viktig å utvikle evne til kritisk vurdering og bruk av kilder. Bruk av digitale verktøy kan støtte og utvikle elevenes kommunikasjonsferdigheter og presentasjoner.

Utgått

Kompetansemål

Etter 2. årstrinn

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte, leke og eksperimentere med norske språklyder, ord, rim rytme og intonasjon
- gjenkjenne enkle ord, navn, begrep og enkle setninger knyttet til dagligdagse situasjoner

- hilse, takke, stille spørsmål og svare på enkle spørsmål
- forstå og gi enkle beskjeder
- sette sammen enkle ord til korte setninger
- telle og bruke tallene i kommunikasjon

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om handlingen i enkle, leste tekster
- snakke om sammenhengen mellom språklyd og bokstav og mellom talespråk og skriftspråk
- bruke bokstaver og eksperimentere med ord, i egen håndskrift og på tastatur

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- arbeide kreativt med tegning og skriving i forbindelse med lesing

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om innholdet i sanger, regler, dikt, eventyr og fortellinger
- samtale om norsk språk og i hvilke situasjoner man bruker norsk og samisk

Etter 4. årstrinn

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forstå og delta i enkle samtaler om egne opplevelser og erfaringer
- bruke et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- gi uttrykk for egne tanker om og opplevelser av barnelitteratur og TV-programmer
- framføre enkle tekster for medelever
- bruke tall til å angi priser, mengder og størrelser

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke enkle strategier for leseforståelse og reflektere over leste tekster

Utgått

- lese barnelitteratur og fagtekster for barn og gi uttrykk for egne meninger
- skrive små fortellinger, dikt og brev
- beherske et tilstrekkelig ordforråd til å uttrykke opplevelser, følelser, erfaringer og egne meninger
- gjenkjenne og bruke enkle språklige virkemidler som gjentakelse og kontrast
- finne stoff til egen lesing og arbeidsoppgaver på biblioteket og Internett

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lage enkle fortellinger ved å kombinere ord og bilde
- samtale om hvordan ord, lyd og bilde virker sammen i tekster

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- uttrykke tanker om språk, personer og handling i tekster fra dagliglivet og i skjønnlitterære tekster fra ulike tider og kulturer
- samtale om og sammenligne norsk og samisk språk og kultur ut fra egne erfaringer

Etter 7. årstrinn

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- opptre i ulike språkroller gjennom rollespill, drama og opplesing
- gjengi med egne ord hovedinnholdet i fortellinger og muntlige fremstillinger
- lytte til andre, uttrykke og argumentere for egne meninger og vise respekt for andres
- samtale om skjønnlitterære tekster med utgangspunkt i egne opplevelser
- beherske et tilstrekkelig ordforråd til å uttrykke kunnskap og erfaring
- uttrykke seg om valuta, mål og vekt

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke varierte lesestrategier for å lese ulike typer tekst

utgått

- lese skjønnlitterære tekster, barnelitteratur og sakprosatekster, og uttrykke forståelse og leseopplevelser
- uttrykke egne erfaringer og interesser i ulike sjangere
- beherske ortografi i høyfrekvente ord og de vanligste reglene for tegnsetting
- strukturere tekst etter tidsrekkefølge og tema, og skape sammenheng mellom setninger og mellom avsnitt
- bruke kilder og oppslagsverk i tråd med regler for kildebruk

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lage sammensatte tekster med bilder og varierte skrifttyper manuelt og ved hjelp av digitale verktøy
- bruke musikalske uttrykk og bilder i framføringer og presentasjoner
- vurdere tekster, TV- programmer, reklame, musikk eller film og begrunne egne medievaner

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere egne synspunkter på personer, handling og tema i et utvalg barne- og ungdomslitteratur på norsk og i oversettelse
- samtale om to- og flerspråklighet ut fra språkforhold i eget miljø
- gjøre rede for forholdet mellom muntlig og skriftlig språk
- forklare ved hjelp av begreper fra grammatikk og tekstkunnskap hvordan tekster er bygget opp og samtale om forskjeller mellom norsk og samisk

Etter 10. årstrinn

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- uttrykke egne meninger i diskusjoner og vurdere hva som er saklig argumentasjon
- referere muntlig fra taler, foredrag eller diskusjoner
- delta i utforskende samtaler om film og tekster hentet fra ulike litterære sjangere
- presentere et fagstoff muntlig med eller uten hjelpemidler
- beherske et variert ordforråd og uttrykke seg muntlig på en nyansert og situasjonstilpasset måte
- beskrive grafiske framstillinger av tall og andre data

Utkast

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspreget
- formidle skriftlig egne leseerfaringer og leseopplevelser basert på analyse og refleksjon
- lese og samtale om enkle tekster på norsk sidemål
- bruke varierte lesestrategier tilpasset formålet med lesingen
- uttrykke seg med et variert og nyansert ordforråd
- gjenkjenne språklige virkemidler som humor og kontraster, symboler og språklige bilder
- vise hvordan tekster i ulike sjangere kan bygges opp på ulike måter
- bruke tekstbehandlingsverktøy til arkivering og systematisering av eget arbeid
- bruke tekster hentet fra bibliotek, Internett og massemedier på en kritisk måte og referere til benyttede kilder

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke ulike medier, kilder og estetiske uttrykk i egne norskfaglige og tverrfaglige tekster
- gjøre rede for grunnleggende prinsipper for personvern og opphavsrett knyttet til publisering og bruk av andres tekster

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over innhold, form og formål i et utvalg samtidstekster og sakprosa, på bokmål og nynorsk
- gjøre rede for hvordan verdier, tenkemåter og forestillinger framstilles i norske og oversatte tekster fra samisk og andre kulturer
- presentere resultatet av arbeidet med et selvvalgt emne med utgangspunkt enten i et forfatterskap, et litterært tema eller et språklig tema
- gjøre rede for bakgrunnen for at det er to offisielle språk i Norge og diskutere hvordan norsk og samisk har påvirket hverandre
- forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske skriftspråk og samtale om språkdebatt i Norge i dag

Utgått

Etter Vg1 – studieforberedende utdanningsprogram og etter Vg2 – yrkesfaglige utdanningsprogram

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beherske ulike muntlige roller i gruppesamtaler og presentasjoner som aktør og tilhører
- kunne lede og referere fra møter og diskusjoner
- bruke relevante og saklige argumenter i diskusjoner knyttet til skole, samfunn og arbeidsliv og vise åpenhet for andres argumentasjon
- delta i utforskende og vurderende samtaler om litteratur ut fra egne opplevelser

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere og reflektere over innhold, form og formål i et utvalg samtidstekster, skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk
- diskutere funksjonen til ulike språklige virkemidler og bruke noen av disse i egne tekster
- gjøre rede for argumentasjon i saksprosatekster
- beherske ulike skriverroller som finnes i skolens offentlighet og i samfunns- og arbeidsliv

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kombinere ulike uttrykksformer i presentasjon eller publisering av egne tekster
- vurdere bruk av virkemidler i sammensatte tekster hentet fra informasjons- og underholdningsmedier, reklame og kunst og reflektere over hvordan vi påvirkes

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- vurdere fortellemåter og verdier i et utvalg samtidstekster sammenlignet med tekster fra norrøn og samisk litteratur, myter og folkediktning
- gjøre rede for ulike språk og kulturer i Norge og Sápmi/Sábme/Saepmie i dag og hvordan eget språk og egen kultur utvikles og endres i samspill med andre

Utgått

- hente, vurdere og anvende fagstoff fra digitale kilder i muntlig og skriftlig arbeid

Etter Vg2 studieforberedende utdanningsprogram

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke fagkunnskap fra egne programfag i framføringer og diskusjoner
- presentere norskfaglige emner og problematisere det framlagte stoffet
- tolke fra samisk til norsk i dagligdagse situasjoner og i saker som angår skolen

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over innholdet i et utvalg sentrale norske tekster fra middelalderen fram til 1870, lest i moderne språkform
- skrive litterære tolkninger og andre resonnerende tekster
- gjøre rede for et utvalg nordiske tekster i oversettelse og i original

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere og vurdere ulike sjangere i tekster hentet fra TV, film og Internett
- analysere og vurdere samspillet mellom muntlig og skriftlig språk, bilder, lyd og musikk, bevegelse, grafikk og design og vise sammenhengen mellom innhold, form og formål
- bruke ulike medier for å presentere ulike teksttyper

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for viktige utviklingslinjer og noen sentrale forfatterskap i norsk litteratur på 18. og 19. hundretallet
- drøfte fellesskap og mangfold, kulturmøter og kulturkonflikter med utgangspunkt i et bredt utvalg norske og oversatte samtidstekster i ulike sjangere
- gjøre rede for hvordan litteratur og andre kunstuttrykk i og utenfor Norge har påvirket hverandre de siste århundrene
- utforske likheter og ulikheter i konstruksjonen av ”det samiske” og ”det norske” i tekster fra samisk og norsk litteratur

Utgått

- vurdere språklige nyanser ved oversettelser til norsk fra andre språk som eleven mestrer

Etter Vg3 – studieforberedende utdanningsprogram

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- sette sammen og framføre et avgrenset skjønnlitterært program
- analysere og vurdere sammenhengen mellom innhold, virkemidler og hensikt i muntlige sjangere
- tolke fra samisk til norsk i saker knyttet til lokalsamfunnet

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og analysere eksperimenterende og modernistiske tekster
- begrunne egne lesevalg og formulere problemstillinger til tekstene
- vurdere argumentasjon i andres tekster
- bruke begrepsapparat fra retorikken for å analysere og vurdere tekster i ulike sjangere
- beherske formverk og tekstbinding
- skrive klart disponerte tekster med tydelig fokus og saklig argumentasjon
- skrive essay med utgangspunkt i litterære tekster og norsk tekst- og språkhistorie

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- sammenlikne og vurdere tekster som overføres fra ett medium til et annet
- analysere og vurdere argumentasjon i og påvirkning fra tekster i aviser, på TV og Internett ved hjelp av begreper fra retorikken

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte det moderne prosjektet slik det uttrykkes i tekster av sentrale forfattere fra opplysningstiden via realismen til i dag
- gjøre rede for hovedlinjene i norsk språkdebatt og språkpolitikk fra 1830-årene til vår tid
- gjøre rede for særtrekk ved et utvalg norske talemålsvarianter

utgått

- diskutere konsekvenser av fornorskingspolitikken i de samiske områdene
- bruke sentrale databaser og andre faglige kilder, både tradisjonelle og elektroniske i egne arbeider
- gjennomføre arbeidet med en selvvalgt oppgave og utforme den som en muntlig, skriftlig eller sammensatt tekst med språklig, litterært eller annet norskfaglig emne

Etter påbygging til generell studiekompetanse – yrkesfaglige utdanningsprogram

Muntlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- problematisere norskfaglige emner i framføringer og diskusjoner
- sette sammen og framføre et avgrenset skjønnlitterært program
- analysere og vurdere sammenhengen mellom innhold, virkemidler og hensikt i muntlige sjangere
- tolke fra samisk til norsk i dagligdagse situasjoner og i saker som er knyttet til skolen og lokalsamfunnet

Skriftlige tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over innholdet i et utvalg sentrale norske tekster fra middelalderen fram til 1870, lest i moderne språkform
- skrive litterære tolkninger og andre resonnerende tekster
- gjøre rede for et utvalg nordiske tekster i oversettelse og i original
- lese og analysere eksperimenterende og modernistiske tekster
- begrunne egne lesevalg og formulere problemstillinger til tekstene
- vurdere argumentasjon i andres tekster
- bruke begrepsapparat fra retorikken for å analysere og vurdere tekster i ulike sjangere
- beherske formverk og tekstbinding
- skrive klart disponerte tekster med tydelig fokus og saklig argumentasjon
- skrive essay med utgangspunkt i litterære tekster og norsk tekst- og språkhistorie

Sammensatte tekster

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere og vurdere ulike sjangere i tekster hentet fra TV, film og Internett

Utgått

- analysere og vurdere samspillet mellom muntlig og skriftlig språk, bilder, lyd og musikk, bevegelse, grafikk og design og vise sammenhengen mellom innhold, form og formål
- bruke ulike medier for å presentere ulike teksttyper
- sammenlikne og vurdere tekster som overføres fra ett medium til et annet
- analysere og vurdere argumentasjon i og påvirkning fra tekster i aviser, på TV og Internett ved hjelp av begreper fra retorikken

Språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for viktige utviklingslinjer og noen sentrale forfatterskap i norsk litteratur på 18. og 19. hundretallet
- drøfte fellesskap og mangfold, kulturmøter og kulturkonflikter med utgangspunkt i et bredt utvalg norske og oversatte samtidstekster i ulike sjangere
- gjøre rede for hvordan litteratur og andre kunstuttrykk i og utenfor Norge har påvirket hverandre de siste århundrene
- utforske likheter og ulikheter i konstruksjonen av "det samiske" og "det norske" i tekster fra samisk og norsk litteratur
- gjøre rede for særtrekk ved et utvalg norske talemålsvarianter
- vurdere språklige nyanser ved oversettelser til norsk fra andre språk som eleven mestrer
- gjøre rede for hovedlinjene i norsk språkdebatt og språkpolitikk fra 1830-årene til vår tid
- drøfte det moderne prosjektet slik det uttrykkes i tekster av sentrale forfattere fra opplysningstiden via realismen til i dag
- diskutere konsekvenser av fornorskingspolitikken i de samiske områdene
- bruke sentrale databaser og andre faglige kilder, både tradisjonelle og elektroniske i egne arbeider
- gjennomføre arbeidet med en selvvalgt oppgave og utforme den som en muntlig, skriftlig eller sammensatt tekst med språklig, litterært eller annet norskfaglig emne

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Årstrinn	**Ordning**

utgått

10. årstrinn	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i norsk hovedmål skriftlig og én i norsk muntlig.
Vg1 studieforberedende utdanningsprogram Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i norsk hovedmål skriftlig og én i norsk muntlig.
Vg2 studieforberedende utdanningsprogram Vg3 studieforberedende utdanningsprogram Påbygging til generell studiekompetanse	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i norsk hovedmål skriftlig og én i norsk muntlig.

Der faget går over flere år, er det bare standpunktvurdering fra det øverste nivået som eleven har i faget som framkommer på kompetansebevis eller vitnemål.

Eksamen for elever

Årstrinn	**Ordning**
10. årstrinn	Elevene kan trekkes ut til én skriftlig eksamen i norsk hovedmål. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i norsk. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen i norsk hovedmål. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i norsk. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen omfatter hele faget (90 t.)
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram Påbygging til generell studiekompetanse	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen i norsk hovedmål. Skriftlig eksamen blir utarbeidet sentralt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i norsk. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen omfatter hele faget (309 t.)

Eksamen for privatister

Utgått

Årstrinn	**Ordning**
10. årstrinn	Se gjeldende ordning for grunnskoleopplæring for voksne.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Privatistene skal opp til skriftlig eksamen i norsk hovedmål og til muntlig eksamen i norsk. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen omfatter hele faget (90 t.)
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram Påbygging til generell studiekompetanse	Privatistene skal opp til skriftlig eksamen i norsk hovedmål. Skriftlig eksamen blir utarbeidet sentralt. I tillegg skal privatistene opp til muntlig eksamen i norsk. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen omfatter hele faget (309 t)

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

utgått